

Előítélet

Társadalomtudományi alapozó szeminárium
ELTE Jog- és Társadalomelméleti Tanszék

Oktató: Fleck Zoltán

A kurzus leírása: A kurzus a későbbi társadalomelméleti, jogszociológiai és jogbölcseleti tárgyak filozófiai és társadalomtudományi megalapozására szolgál. A kurzus során, a szeminárium jellegből adódóan, alapvetően egy-egy, többségében kifejezetten oktatási célra szánt kortárs szöveg közös, interaktív jellegű feldolgozására kerül sor. A hallgatóknak az órákra el kell olvasniuk a megfelelő szöveget, és annak közös feldolgozásában aktívan részt kell vegyenek.

Előzetes ismeretek (input): A kurzus a középiskolai tanulmányok során elsajátított átlagos történelmi, irodalmi, eszme- és kultúrtörténeti ismereteken túl előzetes ismereteket nem igényel.

A kurzus célja (output): A kurzus alapvető célja, hogy a hallgatók képessé váljanak a tudományos szövegek, fogalmak megértésére, az olvasottak értő módon való összefoglalására. A hallgatóknak képessé és hajlandóvá kell válniuk a különböző elméleti álláspontok összehasonlítására, önálló kritikai elemzésére. A hallgatóknak továbbá fel kell ismerniük a tudományos megközelítések használatának és a szakszövegek olvasásának jelentőségét valamint funkcióját a szakmai képzésben. Ezen alapvető célokat a kurzus hármas célkitűzés révén igyekszik megvalósítani:

- 1) A társadalomtudományi szövegek olvasásához, megértéséhez szükséges képességeket, attitűdöket igyekszik a hallgatókban kialakítani. Elsősorban a szöveg- és problémaértelmezési, illetve az elemzési és kritikai készségek fejlesztése a cél.
- 2) Tartalmilag megismerteti a hallgatókat a probléma különböző dimenzióival, az előítélet értelmezésének és kezelésének kérdéseivel.
- 3) A szövegekben megjelenített általános társadalomtudományi problémák közös feldolgozásának módszere által a hallgatók dialektikus vitakészségének és argumentatív kultúrájának fejlődését is hivatott elősegíteni.

A számonkérés formája: A számonkérés alapelve a folyamatos évközbeni teljesítés és ennek ellenőrzése. Az órán megbeszélt szövegeket a tanulónak előre el kell olvasnia, Ennek ellenőrzésére a hallgatóknak rövid *olvasónaplót* kell írniuk, és legkésőbb az adott olvasmány közös feldolgozása előtti nap 20 óráig emailben az oktatónak elküldeniük. Az olvasónapló alapvetően az olvasmány főbb kérdéseit, állításait, fogalmait emeli ki rövid, legfeljebb egy oldal terjedelemben. A kurzus teljesítéséhez legalább 7 olvasónapló leadása szükséges. A félév során továbbá legalább 3 alaposabb elemzést igénylő *házipolgozatot* kell készíteni, amelyben a hallgató az általa szabadon választott olvasmányt alaposabban elemzi, kritizálja, egyben saját véleményét is kifejti a szövegben tárgyalt kérdésekkel kapcsolatban. A házipolgozatok terjedelme 7000-10000 leütés (kb. 3 oldal).

A félév végi jegyet a három házipolgozatra kapott jegy valamint az órai munka és az olvasónaplók színvonala alapján kapott negyedik jegy átlaga határozza meg.

A feldolgozandó olvasmányok listája (a feldolgozás sorrendjében):

1. Elliot Aronson: A társas lény, Akadémiai, 2008 (vagy bármelyik kiadás), 7. Fejezet (297-348)
2. Gordon Allport: Az előítélet, Gondolat, 1977, 1. Fejezet (29-49.)
3. Allport, 2. Fejezet (50-65.)
4. Allport 4. Fejezet (93-119.)
5. Allport 7. Fejezet (173-201.)
6. Allport 9. Fejezet (218-246.)
7. Allport 12. Fejezet (281-302.)

8. Allport 29. Fejezet (625-648.)

9. Allport 30. Fejezet (649-678.)

10. Theodor Adorno et al.: Típusok és tünetegyüttesek, in: Csepeli (szerk.): Előítéletek és csoportközi viszonyok, KJK, 1980, 237-267.